

LOV OG EVANGELIUM

Gitt ut av Norsk Luthersk Lektmannsmisjon

Nr. 4

15. april 1983

19. årgang

Brev til deg som er ung

Frå Olav Valen Sendstad

I dag vil eg senda deg nokre ord om *dåpen din*. Du veit at det har vore og er mykje strid og usemje om dåpen. Det skal eg ikkje skriva noko om. Du vart døypt då du var liten. Det er nokre som seier at dette er gale, at du berre burde døypast når du kunne svara sjølv. Men høyr, min ven — er dåpen noko *du gjer*? Dersom dåpen er din gjerning, då kan det vera rett at du ikkje burde vorte døypt som barn. Men dersom no dåpen er *Guds* gjerning, og han berre gjev deg ei *gåve* utan nokor gjerning frå di side, og alt som krevst av deg, er at du ikkje gjer motstand, men let det skje — skulle det då vera nokon grunn til å venta til ein vert vaksen.

Ein ting bed eg deg om, framfor alle ting, at når du tenkjer på dåpen din, må du aldri tenkja på nokor gjerning, men berre tenkja på *ei gåve* du har fått. No høyrer eg at du spør: Kva for ei gåve? Det skal eg svare på med klåre og enkle ord.

Du veit, kjære ven, at Gud er ein einaste Gud i tre personar, Fader, Son og Ande. Du veit og at Jesus før han for til Himmelen,

påla *apostlane* og *kyrkjelyden* å døypa dei — deg — til namnet åt Faderen og Sonen og den Heilage Ande. Då far og mor bar deg til kyrkja så du kunne verta døypt, då gjorde dei etter Jesu bod. Du er døypt etter Jesu eige bod, og korkje etter menneskepåfunn eller tom vane. Men at du vart døypt til namnet åt Faderen, Sonen og den Heilag Ande, det vil fyrst og sist seia at far og mor og kyrkjelyden har *gjeve deg over til den treeinige Gud*. Dei har gjeve deg frå seg — til Gud. Dei har gjort det på åndeleg måte, men etter Jesu bod. Dette er det fyrste i dåpshandlinga: du er vorte boren til og gjeven til Gud. Det er og ei gåve.

Men den største gåva i dåpen er likevel at den treeinige Gud gjev deg noko. Kva har Han gjeve deg i dåpen?

Han har gjeve deg det fyrste han i det heile kan gje eit menneske som han har skapt. Han har gjeve deg ein *lovnad*. Og den lovnaden er at han lovar å *gje deg seg sjølv*. Men då det her er den treeinige Gud som lovar å gje seg sjølv til deg, så vert lovnaden *trefoldig*, med ein lovnad for kvar

av dei evige Guddomspersonane. *Faderen* lova deg å vera din evige Fader — som vil halda deg oppe, oppsedda deg, styra livet ditt og gjera deg til sin evige arving, som skal erva evig liv, Himmel og jord. *Sonen* lova deg å vera den som går i din stad og løyser deg ut.

Han har stått i din stad under domen og straffa — vil vera Hyrdingen din. Livet ditt, Lyset ditt, Vegen din, Sanninga di, Læraren din, Kongen og Herren din, og kjepp og stav når du går gjennom dødsskuggedalen. *Anden* har lova å vera vegleiaren og trøystaren din, og han skal bu i hjarta ditt og opplysa deg i Guds ord, overtyda deg om synd og nåde, verka tru og tiltru til Herren, gjera deg heilag, verna deg på livsferda og fullenda deg i Guds evige rike.

Med eitt ord: Den treinige Gud har lova deg å vera din trufaste Gud i usvikeleg sanning — og vera den han er, og gje seg til deg slik som han er.

Denne lovnaden har Gud gjeve deg i dåpen. Han har gjeve deg han ein *gong for alle*. Han tregar det aldri, og tek aldri lovnaden attende. Det gjeld i kraft av han sjølv og hans truskap. Difor treng det aldri gjerast oppatt. For om du let deg døypt oppatt, så få du aldri nokon annan eller betre lovnad enn den du alt har fått. Difor må du ikkje finna på å døypa deg oppatt. For det vil vera det same som at du ser på den lovnaden du har fått, som om han ikkje gjeld.

Men Herren vil gjera deg fullviss på at du skal vita lovnaden

gjeld *deg*, og ikkje berre denne og hin i heile verda elles. Difor har han knytt dåpen til eit synleg middel: *vatn*. Vatnet på hovudet eller kroppen din er eit *teikn*. Og når så dette teiknet vert knytt saman med Guds namn, då vert det eit usvikeleg pant som Gud legg i hendene på deg.

Og når så endeleg *ditt namn* vart nemnt i dåpen saman med Guds namn, og vatnet kom på *hovudet ditt* — så er de alt saman eit beinveges «handslag» frå Gud at det er nett *deg* han meiner med alt dette, nett deg han har gjeve lovnaden. Difor kan du heilt til di siste stund vepna deg mot alle låke og syndige tankar som kjem frå Djevelen og kjøtet og seia: *Eg er døypt* — og så halda fast ved at det tyder: I den kyrkja der eg vart døypt, på den staden gav Gud meg alle dei dyre lovnadene sine. For det å vera døypt, er å *ha fått lovnad* om frelse og evig liv.

Difor må du takka Gud for dåpen din. Og du må aldri vanvyrda han eller sjå på han som uturvande. Å vanvyrda dåpen er å vanvyrda Guds lovnader og det pantet han har stadfest lovnaden med.

No tykkjer eg å høyra at du seier: Men dersom eg ikkje trur på noko av dette då? — Høyr, min ven. Gud er slik, at når du *trur* hans ord og lovnad, så har du alt det ordet lovar. Men dersom du ikkje trur, så har du ingenting av det. Det er greitt nok. Men di tru eller vantru kan ikkje hindra Gud i å lova deg noko. Di vantru kan berre hindra deg i å få del i det

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir halde oppe av frivillige gåver.

Eksp.: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telefon (055) 58363

Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppseiing og adresseforandring.

Gåver til bladet. Postgiro 5 68 21 33.

Red. Amund Lid, post 5600 Norheimsund.

Tlf. (055) 51 080.

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad

Opstadv. 38, 4350 Nærbø Telf. 04-433685.

Kass. Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund.

Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro

Vikøy Sparebank 3530.21.00932.

ØYSTESE TRYKKERI A/S

Gud lovar. Og trua di er den tome handa som får alt det Gud lovar. Du kan altså ikkje skada Gud med vantrua di, eller hindra han i å vera god mot deg. Men du kan skada deg sjølv — for evig tid ved å slå vrak på ei så stor gåve som å få Gud til eige.

Kan henda seier du: Eg vil gjerne tru dette, men eg kan ikkje. Eg er ikkje slik at eg torer ta dette

til meg. Høyr, min ven: Gud har lova deg dette *utan* å spørja om di godkjenning. Han lova deg det *før* du gjorde godt eller vondt. Difor gjeld lovnaden i dåpen din anten du er god eller vond, anten du står eller fell. For lovnaden har du ikkje fått fordi du er verdig til han, men av Guds nåde. Difor har han laga det slik at dåpslovnadene, på same måten som dei andre lovnadene i evangeliet, skal *skapa og verka tru* i deg.

Gud er slik som han er, og elsker deg slik som du er. Men får han ved desse nådelovnadene verka og skapa tru i deg, så har han og fått atterfødd deg. Veit du ikkje av anna atterføring enn i dåpen, så takk Gud for det. Har du mist trua, så sjå nøye på *lovnadene* i dåpen, så kjem trua i hjarta ditt — og så er du fødd på nytt. På denne måten atterføder dåpen, at lovnadene verkar tru — anten i dåpsaugneblinken eller seinare. Det skal du takka for, i staden for å gjeva tvilande tankar rom i hjarta ditt.

Men er dere uten tukt, som alle har fått sin del av, da er dere uekte barn, og ikke sønner.

Hebr. 12, 8.

Gud er ubegripelig rik på kjærleik og trofasthet. Det er de sanne ord som kan bli sagt på denne jord. Men hvorfor skal da alle Guds barn lide her på jorden?

Ja, her ligger Guds visdom og hans hemmelige tanker. Måtte de bli åpenbart for oss! Og kunne Gud få åpnet øynene våre, så

skulle vi se hva Gud mener med at hans barn skal lide. Og da skulle vi både inderlig elske og fryde oss over all lidelsen vår. Den skulle være som et salig budskap fra vår Far i himmelen: «Vær frimodig! Dere skal komme til himmelen. Merker dere ikke at jeg allerede har begynt å forberede dere til det? Jeg har begynt å døde kjø-

det, feie og helliggjøre deres ånd, sjel og legeme. Vær sikker på at jeg gjør ikke dette uten at jeg har en mening med det! Vær sikker på at gjør jeg dere allerde beredt for himmelen her i tiden, så er det virkelig også min mening og føre dere dit.»

Dette tegn taler så tydelig, at endog blinde har lært å se den sannhet, at Gud har tenkt å gi sine barn et evig liv i himmelen. Her i tiden «går det ofte de rettferdige som om de hadde gjort de ugudeliges gjerninger», mens alt synes å gå godt for den urettferdige. Når tenkende mennesker har sett dette, har det vært nok til å fortelle dem at det må være et liv etter dette. Alt det Gud har skapt forteller dem jo at Gud må være fullkommen i rettferdighet og uendelig i sin godhet og kjærlighet mot menneskene. Og da har de forstått så meget at det må komme en tid etter denne. Og da skal Lasarus få det gode og den rike mann det onde, som han fortjener.

Andre har også forstått, at all den lidelse et Guds barn har, er ikke noe annet enn den hellige Guds arbeid på å døde synden i oss og fullende vår helliggjørelse. De har nemlig med egne øyne sett det som apostelen sier: «Den som har lidd i kjødet, er ferdig med synden». Lidelser og trengsler svekket det gamle menneskes lys-ter og begjær.

Gud bereder oss for himmelen. Slik forstår vi da Guds mening med alle våre lidelser. Han dører vår synd og fullfører vår helliggjørelse. Og hvordan skulle det

gå med hele vår kristendom og med den gjerning Ånden skulle gjøre i oss, hvis ikke Gud tuktet og fornyet oss med lidelsens salt? Kjenner vi ikke daglig at vi begynner å bli søvnige, kjødelige og verdslige, når vi en tid har hatt det rolig og godt?

Og hvordan skulle troen bli øvd og fornyet om ikke vi ble prøvd? For skal troen øves, må vi jo komme i en stilling hvor vi ikke ser noe, og hvor vi ikke eier noen hjelp eller kraft. Da må vi bygge alene på den almektige og sannru Gud.

Hvordan skulle det gå med vår bønn, hvis vi alltid hadde det som vi trengte, eller hvis vi kunne hjelpe oss selv?

Og hvordan skulle det gå med vår gudsfrykt, hvis ikke Gud stundom viste seg vred?

Hvorledes ville vi i lengden vurdere nåden, hvis vi med en gang ble fri alle de synder som sitter i vårt kjød, eller hvis vi kunne bli fri dem når vi selv ville? Og hvorledes skulle det bli med kjærligheten og ydmykheten, hvis vi aldri ble ydmyket?

Som det er, går det dessverre så altfor sakte og skrøpelig framover med alt dette. Men hvordan skulle det gå, hvis vi aldri ble refset?

Av alt dette ser vi hvor nødvendig det er, at Gud alltid følger oss med sin vekkende og tuktede refselse. Ellers ville vi ikke vokse i helliggjørelse og bli bevart fra den åndelige død. Og synden ville ta overhånd.

Her ser vi hovedgrunnen til at alle de hellige før i tiden og alle

sanne Guds barn i dag må ha både lidelse og tukt. Og dette hører så sikkert med til Guds ordning, at Herren sier: «Men er dere uten tukt, som alle har fått sin del av, da er dere uekte barn, og ikke sønner».

Dette er tydelig språk. Det sier oss uttrykkelig, at så sant du er et Guds barn, skal du også ha tukt. Hvis du er uten tukt, da er det et avgjørende tegn på at du er et uekte barn. Du er ikke barn i

huset. De ledes til å begynne med bare av Ånden og Ordet. Men når de vokser til, tåler de de hardeste prøvelser. Eller kanskje de er blitt søvnige og skjødesløse. Da må de ha tukt. For at et barn skulle være så rent og godt at det ikke trenger å vokse og bli rensset og lutret, det kjenner ikke Skriften noe til.

Derfor er det en regel, uten unntak, at de som skal gjøres beredt til himmelen, skal bli tuktet og rensset.

C. O. Rosenius

Kristus - i den sanne helligdom

Heb. 8,1-5

Hva vet vi egentlig om himmelen og den helligdom som finnes der? I den gamle pakt var helligdommen det vesentligste; men i den nye pakt er ypperstepresten selv det sentrale. Derfor har vi hørt så meget om ham først. Det var vistnok den gamle pakts tempel, som hadde så stor tiltrekning på hebreerne, at de hadde vanskelig for å rive seg løs fra den gamle pakt. For at det ikke skal gå oss på lignende måte, har Gud ikke sagt oss så mye om den nye pakts helligdom som om vår store yppersteprest. Mon ikke de fleste ville til himmelen for himlens skyld, hvis Gud hadde åpenbart oss alt om denne? Men til himmelen kan vi kun komme for Jesu skyld — og for å spare oss for feiltagelse i det stykke, har Gud kun sagt oss forholdsvis lite om himmelen som sådan, men meget om Jesus, for det viktigste er å

kjenne ham, som er himmelens innhold.

Likevel må det vere nyttig å stanse opp for det, som Gud har sagt oss om himmelen; men kan vi i det hele tatt på bibelsk grunn danne oss noen sann forståelse av, hva himmelen er? Løse fantasier kan jo være så inderlig likegyldige, selv om de tar seg nokså fromme ut. Uvilkårlig vil vel de fleste svare benektende på det stillte spørsmål; men vi skal nok ikke være alt for snare til å avvise det, for det står noe i vers 5, som tyder på at vi likevel kan vite nokså mye om denne sak, selv om vi ikke har vært i himmelen ennå og sett den med egne øyne.

Når Gud befalte Moses å lage tabernaklet nøye etter det forbillede, som han hadde vist ham oppe på Sinai, så må det bety, at han har latt Moses se inn i den himmelske helligdom, og derefter befaler han ham å gi folket en tro

kopi av det, han hadde fått se oppe hos Gud. Det må også bety, at Gud vil, at vi skal få lov til å kjenne til denne hemmelighet. Og Moses var tro i hele hans hus, også med å innrette det etter Guds anvisning 3,2 — «nøyaktig som Herren hadde pålagt Moses, utførte Israel hele arbeidet» 2 Mos. 39,42.

I den gamle jordiske helligdom kunne Jesus ikke bli prest, for det ville være ulovlig, da han ikke var av Levi stamme, og kun den måtte gjøre tjeneste ved helligdommen. Men i den himmelske helligdom kan ingen annen enn Jesus være yppersteprest, se v. 4. I det himmelske tempel må man være av guddommelig avstamning for å ha adgang til tjenesten 7,16. Derfor kunne Jesus ikke bli prest på jorden, men bare i himmelen.

Her er det helligdommen, vi vil se på, og av v. 5 blir det klart for oss, at det gamle tabernakel var en avbildning av det himmelske, så og si en «oversettelse» fra himmelen til jorden av det usigelige, og kopien er nøyaktig, så den ligner godt, hva Moses så. Alene dette vers skulle være nok til å vekke vår interesse for å kjenne mest mulig til det gamle tempel — ikke bare tabernaklet, for David gav sin sønn Salomon en nøyaktig plan over templet før sin død med de ord: «Herren har satt meg inn i alt dette ved et skrift, som jeg har fra hans egen hånd» 1 Krøn. 28,11-19. Så er lovens tavler altså ikke det eneste, Gud har skrevet med sin egen hånd på denne jord, slgn. 2 Mos. 34,1 og Joh. 8,8. Men det største er, at Gud kan skrive i

menneskehjerter 8,10. Og han vil ha noe skrevet i våre hjerter om sitt tempel i himmelen, nemlig det, han har åpenbart i sitt ord.

Hvor mange himler der er, syns katolikkerne å vite bedre enn andre folk. At det er flere, er klart nok av skriftens egne ord; men det er ikke sagt oss, hvor mange det er. Så må det åpenbart ikke komme oss ved, og derfor behøver vi ikke å finne ut av det. Men ordene i 2 Kor. 12 kunne tyde på, at den tredje himmel er Guds særlige bolig, for det synes klart, at Paulus fikk lov til å se så langt, som et menneske kan tåle å se uten å bli tilintetgjort av Guds herlighet. Og han fikk høre mer der, enn noe menneske kan tåle å si til andre slgn. Es. 4,5.

Men det som er skrevet, må vi kunne tåle å høre om og betrakte uten fortred. Og det ligger nær for mig, at den første himmel svarer til forgården i tabernaklet, den andre til Det Helligste og den tredje til Det Allerhelligste. Om dette er helt riktig, vil evigheten avsløre en gang. — Den «bedre» helligdom kalles her i brevet ved forskjellige navn: Det sanne (virkelige) tabernakel — det større og fullkomnere telt — noe av det kalles for himlene 4,14 og 9,24 «For Kristus gikk ikke inn i en helligdom, som er gjort med hender og kun er et bilde av den sanne, men inn i selve himmelen». Den helligdom er ikke et håndens arbeide, men et Åndens verk. 10,1 taler om «tingene i deres sanne skikkelse», d.v.s. de evige ting 2. Kor. 4,18. Leser man kap. 9,24

får man det inntrykk, at helligdommen er selve himmelen, eller at Det Allershelligste i himlens helligdom heter selve himmelen, og der er det, Gud bor i det lys, ingen kan komme nær 1 Tim. 6,16 — i motsetning til den jordiske helligdom, hvor Gud bodde i utilgjengelig mørke, inntil forhenget revnet ved Jesu død.

Lovens prestedømme kunne ikke føre lenger enn til en mørklagt Gud; men prestedømme på Melkisedeks vis fører oss inn til den Gud, som er lys 1 Joh. 1,5. — Johannes fikk også lov til å se det sanne tabernakel, da Jesus gav ham sin åpenbaring på Patmos: I denne helligdom er der åndelige lysestaker Åp. 1,12 og 20 — likesom foran forhenget i den jordiske helligdom. I den står Guds trone 4,2 — bak forhenget — nådetronen Hebr. 4, 16. I den er Lammet sentrum 5,6 og i samme sentrum er de fire livsvesener 4,6; d.v.s. Lammet er livets dypeste hemmelighet. I den er der et alter 6,9 og Hebr. 13,10; det har sammenheng med martyrerne — brennofferalteret, hvor der blev ofret heloffer — de gav seg helt for Herren. — Der finnes også et røkelsesofferalter 8,3. Fra det utgikk i sin tid pinsens ild, og fra det kommer siden den sjette basun. Dette alter taler sterkt om bønnens betydning i Guds husholdning. Engelen med den sjette basun måtte vente, til de helliges bønner var nådd frem for Guds åsyn, og den kommer som svar på de helliges bønner. Det var kanskje også den underligste halve

time englene har hatt, og kanskje også den sværeste, for de kunne ikke lovsynge Herren i den halve timen, som det skulle være stillhet i himlen. — Vil det si, at manglende bønn er en hindring for englenes tjeneste og virke etter Guds planer? — døm selv. — I den helligdom står og videre Guds pakts ark, d.v.s. det evige frelsesråd i Kristus Ef. 1. m. fl., Åp. 10,7; 11,15 og 19. — Skuebrødet mangler heller ikke, for det er Lammet selv Joh. 6,51; det levende brød.

Og når en gang Gud er blevet alt i alle 1 Kor. 15,28, skal der ikke være mer bruk for denne helligdom Åp. 21,22: Og jeg så intet tempel i den; for dens tempel er Herren, Gud den Almektige og Lammet. — Herav synes det å fremgå, at det sanne tabernakel vil være i funksjon, så lenge Kristus kan frelse noen sjel; for herfra utgår alt det, som har med frelsen å gjøre. Derfor skal den heller ikke finnes efter dommedag. — Da flyr jord og himler for hans åsyn, og da ser syndere Gud uten dekke av noen art, og det betyr evig død for dem, som ikke til den tid finnes i Kristus — men evigt liv for alle dem, som finnes i ham, for de vil til den tid kunne tåle å se Gud, som han er Åp. 22,4.

Alle de andre himler skal brenne opp, fordi satan har besmittet dem med sin nærværelse Ef. 6,12. Men selve himmelen blev rensed ved Jesu offer 9,23, så den fuldt ut kan tjene Guds frelsesformål, så lenge den skal, og når frelsens tid er forbi ved evighetens morgengry, så skal også den forsvinne,

fordi den da er blevet overflødig. Da er det nemlig ikke lenger nødvendig for Gud å skjule seg i det utilgjengelige lys. De frelste tåler nu det fulle lys av hans herlighet — «Guds herlighet opplyste den, og Lammet var dens lys» Åp. 21,23. «Gud Herren skal lyse over dem, og de skal være konger i evigheternes evigheter.» 22,5. — Så meget om det sanne tabernakel, dets innretning, betydning og historie efter Skriftens ord. Enhver bibelleser kan selv studere det nærmere, om han har lyst, og det vil sikkert lønne seg. Men vår tekst sier ikke, at helligdommen er hovedsaken, og vi vil prøve å holde oss til tekstens Ånd for å få fatt på tekstens mening, selv om vi hittil har sett på den bakfra. — Det skjedde, for at vi ikke skulle begå den feil å bli så opptatt med helligdommen, at vi til sist glemte dens yppersteprest. Og han er og blir hovedsaken her. Selv når himmel og jord forsvinner, forblir han som hoved over alle ting Ef. 1,22 og Kol. 1,18. Enda taler teksten ikke om, at Jesus er hovedet for legemet for det vet vi av mange andre ord. Men hovedsaken ved det, som her tales om, er dette, at vi har en sådan yppersteprest — se 7,26-27 — vi har: 10,19 og 21; 4,14, Ef. 1, 7-8, 1 Joh. 2,1 — Er det så ikke lettere å følge formaningene i 13,5: Vær nøgd med det som du har! slgn. Åp. 3,11. Du har altså ham, som vil holde deg fast, og hovedsaken ved ham, er i denne sammenheng, at han har tatt sete på høyre side av Majestetens trone i himlen, d.v.s., at han er full-

stendig ferdig med offertjenesten, og at han er æret av Gud som vår stedfortreder. Sannelig er det godt, at vi har ham der på nådens trone.

Det andre hovedpunkt i det, som her er tale om, er dette: Vi har en sådan yppersteprest som tjener ved helligdommen, det sanne tabernakel, som vi før prøvde å få et innblikk i. — Sin tittel som yppersteprest, sin æresplass hos Majestetet, — hele tronens maktutfoldelse, alt dette bruker han nu til tjeneste for oss. Det er hovedsaken. Ordet, som oversettes med «hovedsaken», betyr egentlig «det, hvori alt samles til ett» slgn. Ef. 1,10 og Kol. 2,9.

Og var det ikke så, at vi har ham der, så ville alt, det som heter menneske, spredes for Guds vredes ild, fordi vi alle av natur er av de agner, han engang skal oppbrenne med uutslukkelig ild Matt. 3,12. Men det er mulighet for alle for å bli til kjerne i hans lade, fordi Jesus er i denne helligdom som tjener for vår frelse.

Derfor må vi betrakte nærmere dette annet og egentlige hovedpunkt i Guds ord. Kap. 8,6 understreker også dette med tjeneste, og v. 3 understreker, at såvisst som en yppersteprest er blevet innsatt, er det for å tjene. I 7,25 står det, at han lever, så han kan gå i forbønn for oss. Dertil har vi fått ham fra Gud; derfor er han hos Gud, og dertil sitter han ved høyre side av Guds trone. — For denne oppgave lever Jesus, til Gud bliver alt i alle de frelste. — Og når Jesus først er blevet alt i alle

så kan han overgive riket til Faderen, så Gud kan være alt i alle.

Jesus opphører med å være midler, samtidig med at denne helligdom forsvinner. Han skal ikke være prest på Melkisedeks vis i evigheten, ikke i evig tid, for det er det ikke noe som heter; men han skal kun være det til evig tid. — Hva Jesus derefter skal være, kan de frelste glede seg til å få kjennskap til en gang. — Man kan ha sine anelser i så henseende ut fra Guds ord; men det dypeste heri hører nok hjemme under den klausul, at det ikke er et menneske tillatt å utsi det, og da er det klokt å tie. Vi behøver i hvert fall ikke å få det sagt eller forklart nu. Det kan vente, og den forventning gjør det nødvendig å hige frem mot målet for å få anelserne bekreftet. Da føyes der en setning til Rom. 8,34, og den kommer også til å lyde på «meget mer», og for den usagde setnings skyld bliver evigheten med Jesus usigelig herlig 1 Kor. 2,9, og ingen tunge kan utsi denne herlighet her. Det var alt sammen gjemt i Guds hjerte; men da skal det åpenbares for dem, som lærde å elske Jesus her — 1 Pet. 1,8 og 9.

Med dette høye mål for øye er vi nu satt i stand til å forstå, hvorfor det er hovedsaken, at vi har denne yppersteprest som tjener i himlens helligdom. For hvis ikke det var tilfelle, kunne ingen av oss nå dette mål. Derfor er det absolutt nødvendig, at vi har ham der. Og det hjalp oss ikke det minste, om han var der som Herren til Gud Faders ære eller bare som Guds Sønn og kongers konge. —

Jesus er ganske visst Herre, konge og Gud. Det må vi aldri fortone ved vammal snakk om den «søte» Jesus. Dette uttrykk er ikke riktig bibelsk; da lyder «mektigste Kriste» mye bedre, og den side ved Jesus skal hver tunge en gang bekjenne.

Men hovedsaken her er allikevel den, at Herren, kongernes konge, Gud i menneskenatur er i den himmelske helligdom som tjener for oss. Det viser, at Jesus virkelig mente det, når han sa: «Men den største iblant eder, skal være alles tjener» Mrk. 9,35 — «Frykt ikke! Jeg er den første og den siste og den levende, og jeg var død (som alles træl), og se, jeg er levende i evigheternes evigheter, og jeg har dødens og dødsrikets nøkler» Åp. 1,18. Tenk, at Han vil være tjener for oss, og det ikke bare så, at han nedlater seg til det; men han forlanger endog å være det slgn. Joh. 13,7-8. For vel har han tatt tjenernavn og stilling; men han er en tjener, som kan befale oss å la ham tjene oss, for uten denne tjeneste havner vi i fortapelsen.

Han er den høyt opphøyede tjener nu Es. 53,12, og bliver han ikke oss kjær i tjenerskikkelsen, får vi aldri del i hans herlighets-skikkelse. Han kom jo til jorden som tjener: «Se, din konge kommer til deg, saktmodig og ridende på et esel, og på et trællyrs føll» Matt. 21,5 og 11,29 — Fryder du deg over dette? Sak. 9,9.

Når Jesus er der for å føre oss til Gud, så forstår vi også, hvorfor egenrettferdigheten fordømmer til helvede, for den er den mest utsøkte hån, som man kan vise vår

store yppersteprest i det sanne tabernakel. Det er jo også et forsøk på å støte Jesus fra sete ved Guds høyre hånd og få ham gjort overflødig der. — Så tro da heller, hva som er sagt om Jesus i v. 1-2, og gjør ikke Gud til en løgner.

Med dette syn på Jesus i helligdommen, kan vi også være med til å glede oss til den dag, da han er ferdig med tjenesten for oss, og vi kan tjene ham til fullkommenhet. Først da er alt kommet i rette orden 9,10, når helligdommen og tjenesten opphører, og vi

tilfulle opplever de gamle ord: «Dine øyne får se kongen i hans skjønnhet» Es. 33,17 — «de skuer et vidstrakt land»; d.v.s. den nye himmel og den nye jord.

Her var det ofte en sorg, at han måtte ha så meget besvær med oss Es. 43,24; men der bliver det alltid en glede å tjene ham dag og natt Åp. 7,15. — Forresten står der, når Jesu tjeneste er opphørt, at natt skal ikke være der Åp. 21,25 — du herlige Jesu Kristi dag!

*Av Marius Jørgensen
ved Godtfred Nygård*

Vil de og gå dykkar veg?

Då sa Jesus til dei tolv: Vil de og gå dykkar veg? Simon Peter svara: Herre kven skulle vi gå til? du hev det ævelege livs ord, og vi trur og veit at du er den Heilage frå Gud. Joh. 6,67-69. Ein stor folkemasse hadde sett Jesus metta dei med fem brød og to fisker. Men dei ante ikkje at det var Guds Son som stod bak dette under. Her viser han sin makt til lekams brød, og sjeleføda. Han har makt til begge deler, det er godt å veta og i dag.

Men folket vilde ikkje gi Gud æra for dette. Difor spør dei Jesus korleis dei skal fara åt for å gjera Guds gjerninger. Då Jesus svara: Dette er Guds gjerning at de skal tru på den som han sende, vilde dei ikkje anerkjenne Jesus som Gud, det kunde og vilde dei ikkje. Kvifor? Dei hadde ikkje kjennskap til Gud på trua sin veg. Berre etter kunnskapsvegen. No møtte dei sitt

livs største kall, og sitt største nederlag. Dei vert lyfta like til Himlen, og fekk sjå brødet som kom til jord for å gi verda liv.

So vende han seg til læresveinane sine især og sa: Sæle er dei augo som ser det de ser, for mange profeter og konger var huga til å sjå det de ser, og fekk ikkje sjå det, og høyra det de høyrer, og fekk ikkje høyra det. Luk. 10,23-24. Det går an å sjå og høyra, læra og bekjenne, be og arbeida, gråta og gleda seg, utan å kjenne livet i Gud. Men eg sa dykk at de har sett meg, og endå ikkje trur.

Dei kom ikkje i tvil på sin bekjennelse, arbeid og kunnskap. Det måtte vera Jesus Josefsongen det var galt med. Me kjenner då både far hans og mor hans, korleis hev det seg at han no seier: Eg er kome ned frå himmelen?

Jesus vedkjende seg sin Far, og

si ætt, som er sjølve livet. Men desse vilde ikkje vedkjenna seg sin rette far og ætt, som er ei dødsdømt og fortapt ætt. Dei vilde ikkje vera ved at dei trong ein stedfortræder til frelse.

Å, du korleis det er likt og i dag. Du som les dette, har du noko tid sett og høyrte så di sjel fekk liv?

Som den levande Faderen sende meg, og eg lever ved Faderen, so skal og den som et meg, leva ved meg. — Den som et dette brødet, skal leva i all æva. Tenk om dei då haddde bede som kvinna ved Jakobsbrunnen: Herre, sa kvinna gjev meg det vatnet, so eg ikkje vert tyrst meir, og ikkje treng koma alt hit og draga opp vatn. Då hadde det vorte vekkjing og gjenfødning. Mengda sa nei til livet: dette er stride ord, kven kan høyra på det. Dei tok sitt og gjekk. Det er alltid lettast å fylgja mengda, ein vert dregen så viljelaust med. Strid, nød, fattigdom er borte, det smakar best for vårt gamle menneske. Men det er dødens veg, ser vi av Guds ord.

Midt i denne motstand, eigenrettferd og tvil, roper Jesus til dei tolv: Vil de og gå dykker veg. Det ligg mykje i desse orda: Dykker veg. Vi gjer vel i å tenkja etter kva veg vi går på. Er det på gjerningens veg som er lovens veg, eller er det kunnskapens og mengda som er dødens veg? Simon Peter, som har kome til kort med alt sitt eige, svara slik: Herre, kven skal vi gå til, Du har det evige livs ord, og me trur og veit du er den Heilage frå Gud. Han forlet sine tanker og veger, og let seg over-

tyda av Jesu ord, og sa: Herre, det er du som skal få bestemme min veg. Kven skulde eg gå til, kvar er ein Gud som du, ingen kan hjelpa og frelsa som du.

Herre kven skal vi gå til, når loven fordømer, og synda vert stor og tung? Peter sa ein gong han så seg sjølv i Guds lys: Herre gå frå meg, eg er ein syndig mann. Men Jesus går aldri frå slike som ser og erkjenner si synd. Det var for syndarar han kom.

Herre kven skal vi gå til, når mengda og dei leiande vender Jesus ryggen? Å leva på ein annan manns kjøt og blod, det er den største dårskap. Herre kva meiner du? Høyr kvar løysinga ligg: Du har det ævelege livs ord. Der er berggrunn som heldt, når alt anna fell til jord, både i eins eige liv og hjå mengda.

Den som set lit til livets ord, har og den Heilage frå Gud. Som skrevet står: Herren er min berggrunn og min festning, og min frelser, min Gud er mitt berg, som eg flyr til, min skjold og mitt frelsehorn, mi borg. Salm. 18.3. Ser du kor sikker ein skjulestad det er? Vi hadde vorte spart for mykje uro og sjele kval om vi var snare til å forlata mengda og alt vårt eige. For å skjula oss i den Heilage frå Gud.

«Løft deg sjel til Golgata,
Til de dype vunder.
Evig liv går ut derfra
Til hver fattig synder.
Sett deg, lille due, der
I ditt klipperede.
∴: Evig der din Jesus kjær
Ømt om deg skal frede. ∴:»
Odd Dyrøy

Frelsesvished — Åndens vidnesbyrd

Av Olav Valen Sendstad

(Framhald)

2. Tro og vished. – Vishedsoplevelserne

Det allerførste vi da vil indskærpe til belysning af forskellen og ligheden mellem *tro* og *vished* er dette, at visheden overalt er *trosvished*. D.v.s. at det er *troen*, som bliver vis. Derfor kommer troen før visheden, du kan have tro uden vished; men det er en *komplet umulighed at have vished uden tro*.

Hvad er da tro?

Og hvad er vished?

Tro er altid og overalt tro på *en anden* end mig selv. Så længe jeg tror på mig selv, tror på min tro, på min tanke, på min vilje, så længe har jeg en falsk tro; ja, det fortjener ikke engang navnet tro. Troen er tro på en anden, og er den ikke det, så er der ingen tro. Derfor er troen altid rettet mod noget *udenfor os*, mod en anden person. Derfor kan troen aldrig klare sig uden ord og udtryk, tilsagn og tale, løfte og forjættelse *fra den anden person*. D.v.s. troen kan ikke leve uden *Jesu* ord, uden *Guds* løfter, uden *Herrens* tilsagn. Derfor sagde Jesus: »Tro på Gud, og tro på mig!« (Joh. 14,1), d.v.s. stol på noget andet end jer selv! Derfor hedder det overalt i Bibelen: »Tro på Jesus«, fordi tro er tillid til en anden person.

Troen er altså ret beset intet andet end i sit hjerte at stole på, at *den anden*, som man tror på, *taler sandt*.

Derfor er det også meget vanskeligt at *tro*. For de egenretfærdige er det sandelig let nok at tro, for de tror slet ikke, men bilder sig kun ind at de tror, og at det er let at tro. Nej, men når samvittigheden anklager dig, når hjertet fordømmer dig, når synden tårner sig op, hvor du end vender sig, når skylden tynger og nager – da skal du prøves om *du tror*. For her siger Gud: *Jeg vil tilgive og forlade. Jesus* har båret syndeskylden bort fra mit ansigt. Min nåde er dig nok. Hvad *Jesus* er, det gør dig kær for mig.

Tro det! Tro det, når hjertet bruser, når samvittigheden knuser dig, når din sjæl græder!

Da får du at se, hvad *troen* er.

Det er at tro det modsatte af, hvad du *føler*. Det er at stole på *Ordet* fra Gud, selv når *Ordet* taler stik imod din fornuft eller følelse. Siger *for-*

nuften: Du farer til Helvede, så skal du stole på *Ordet*, som siger: Nej, du vil blive barn i himmelen for Jesu skyld. Siger *samvittigheden*: Du er forbandet, Gud kan ikke befatte sig med dig, så skal du stole på *Ordet*, som siger: Nej, du er udset til at arve evig velsignelse i Jesu navn.

Sådan er *troen*. I modsætning til det brusende hjerte, den skarpe fornuft og den ubønhørlige samvittighed, holder den fast ved *Ordet*, og tænker, at Gud ikke lyver. Derfor er det troens væsen at hænge fast ved *Ordet*, prædike for sig selv, hvad *Ordet* siger, lade Gud tilgive os, stole på at Gud er sandhed, stole mere på Herren end på sig selv. Kort sagt: Troen er at give sig ind under *Ordet*, uanset hvad *Ordet* siger, og uanset at fornuften raser. Troen er at opgive modstanden mod Gud, at udlevere sig til den behandling, som Gud siger, at han vil give os i *Ordet*. Troen er at blive passiv over for Gud: At *lade* Gud elske os, at *lade* Gud tilsige os nåde, at *lade* Guds ord være sandt, at *lade* synden være borttaget i Jesu offer, at *lade* Gud i Jesus anse os som dem, der aldrig har syndet.

Derfor er troen ikke grundet på sanserne eller følelserne. Thomas sagde jo: »Får jeg ikke at se og føle, så vil jeg ikke *tro*«. Dette var *vantrø*. Nej, *troen er grundet på Ordet, på det Gud siger*.

Og nu *visheden*.

Hvad er grunden til, at nogle får visheden så at sige i det øjeblik, de i *Ordet* tror og griber Jesus, mens andre måske må høre *Ordet* længe uden at få vished?

Grunden er, at Gud aldrig giver nogen frelsesvished, før han ser, at *det er virkelig sandt, at alle støtter er faldet, så vi alene er afhængige af Guds ord som det rette grundlag*. Så længe der endnu findes nogen fortrøstning til os selv, til vor tilstand, til vor fromhed, vore bønner, anger o.s.v., så længe udebliver frelsesvisheden. Men når vi ser os selv så fortabte, at vi er helt nøgne over for Gud og *intet har*, undtagen to tomme hænder og en uendelig skyld, en lukket mund og en forstummet egenretfærdighed – da er Herren sandelig heller ikke langt borte! Får han da lov at hviske *Ordet* i dit hjerte, da kommer *visheden*.

Visheden ligger i *troen*, ligesom i en nøddeskal.

Når den arme, nøgne tro holder sig til *Ordet*, så springer *visheden* frem som liv af troens spire. Troen har *visheden* i sig selv. Derfor hedder det i Skriften, at »tro er fast tillid (norsk overs.: *vished*) til det, man håber« (Hebr. 11,1), og salmi- sten synger:

Vor tro er den *forvisning* på,
at vi Guds nåde have,
som ingen af sig selv kan få,
men den er Andens gave.

Der er forskel på tro og *vished*. Og den vil vi beskrive med et lille billede.

Engang i forrige århundrede var et skib med missionærer på vej til missionsmarken, da det mødte et sørøverfartøj. Missionærerne og skibsfolkene samledes da i deres store nød i skibssalonen – og råbte til Gud om hjælp og beskyttelse. Da nu sørøverne kom ganske nær, så de på skibet, at sørøverne pludselig ændrede kurs og sejlede bort. De forstod ikke sammenhængen, selv om de oplevede en underfuld bønnehørelse, så de ikke blev til skamme i deres tro. Nogle år senere købte en af disse missionærer en slave og tog ham til sig. En dag fik han en sælsom historie at høre: Slaven havde været sørøver, før han blev taget til fange af andre røvere og solgt som slave. En dag sejlede de hen mod et skib for at plyndre det; men da de kom på nært hold, fandt de det bedst at lægge kursen helt om, for langs rælingen på skibet stod der tæt med stærkt bevæbnede mænd.

Da fik missionæren *vished* om den måde, Gud havde frelst dem på.

Uden at presse dette billede kan det fortælle os forskellen på *tro* og *vished*.

Dengang missionærerne i nød og vände råbte til Gud og i *troen* forventede hans hjælp, blev de hjulpet, selv om det hele var gådefuldt for dem. Da de imidlertid hørte om slavens syn, så fik de hele sagen at se i et *nyt lys*, under en anden synsvinkel. Da de var *om bord*, så de hverken den væbnede vagt eller forstod hjælpens art. Men ved slavens beretning (ord) fik de det hele at se udefra, fra sørøverens standpunkt; og under denne synsvinkel tog hele sagen sig *ganske anderledes* ud. Da fik de *visheden*.

Forskellen mellem tro og *vished* er altså som forskellen på synspunkter eller synsvinkler.

Så længe du *tror*, så længe ser du egentlig frelsessagen fra *din egen side*. Derfor ser du megen svaghed og nød, føler megen synd og samvittighedens anklage, føler sig ofte fordømt og borte

fra Gud, har mest lyst til at græde og jamre – og må dog råbe til Gud, må dog holde dig til *Ordet*, må dog stole på, at det er sandt, må dog tro, at Gud er dig nær, at han forlader din synd, selv om du intet føler.

Men når Gud *forvisser dig*, da bruger han *Ordet*, og så forklarer han *Ordet* for dig, at du i og med *Ordet* får lov til at se hele din frelsessag fra *Guds side*. Da er det, at vi bliver stærke og glade, frimodige og fuldt forvisede.

Dette er egentlig hemmeligheden med Andens vidnesbyrd (Testimonium Spiritus sancti): At vi ved en indgriben fra Guds Ånd får lys over det ord, vi hører eller læser, hvilket medfører, at *Ordet* underviser os om, hvad *Gud tænker*. Og når vi da i *Ordet* får lys over, hvad *Gud tænker*, så får vi os selv at se fra *Guds side*, ligesom udefra, under den synsvinkel Gud ser på os.

Lad mig prøve at klargøre det lidt.

Først en naturlig sammenligning: Du omgås en person; og da du almindeligvis er god til at fantasere om alt det storartede, denne anden tænker om dig, så bliver du en skønne dag forfærdelig skuffet over at høre ham kritisere dig skarpt. Du kom til at *se dig selv i hans tanker* – og blev såret. Omvendt: Du kender en, som kritiserer dig altid. En skønne dag hører du fra denne stærkt anerkendende ord. Du kom til at *se dig selv i den andens tanker* – og blev usigelig glad.

Sådan er det på en måde også med synderen for Gud. Når den selvgode og egenretfærdige, som indbilder sig alt muligt godt om sig selv, pludselig får *lovens* kritik og dom at mærke, da bliver han såre forfærdet for Gud og synes, at det er skrækeligt med de tanker om ham. Og han finder ingen trøst. Men når den forskrækkede og hjælpeløse synder får *evangeliets* ord at høre, så bliver han i rigt mål styrket og trøstet med fred p.g.a. disse *Guds tanker* om ham.

Hvor stort er det ikke for en arm synder, som frygter den evige død, at høre: »En er død i alles sted, altså er alle døde« (2. Kor. 5,14) – d.v.s. at få sin sag at se fra Guds standpunkt, hvor synderen er medregnet i Jesu død, som om han selv var død for syndens skyld.

Hvor stort er det ikke for en arm stakkel, som føler sig nøgen i sin skamfuldhed, afklædt i elendighed, at få at høre ved *Ordet*, at han er *klædt og iklædt for Gud i Jesus*.

Hvad bevægede sig mon i Esajas' hjerte, da han sang disse ord: »Jeg vil glæde mig højlig i Herren,

min sjæl skal juble i min Gud; thi han *klædte mig i frelsens klæder, hylled mig i retfærdigs kappe* (Es. 61,10). Jeg tror, han ofte havde frosset, frygtet og jamret i *nøgenhed* for Gud. Men jeg tror også, at han frydede sig, da han fik at se, at han for Gud stod *indhyllet og klædt*.

Det er synderens allerstørste trøst og glæde, at han kan findes iklædt for Gud ved tro på Jesus (Gal. 3,27; Fil. 3,9). Vide at Gud *ser ham i Jesus*; vide at Gud tilregner ham Kristi retfærdighed som et svøb mod dommen; vide at Gud *i sine tanker* ser ham, som om han aldrig havde syndet.

Når Gud derfor ved Ordet giver vished, da går dette som en herlig oplevelse og erfaring i opfyldelse, at Gud »ved, hvilke tanker jeg tænker om Eder . . . tanker om fred og ikke om ulykke, at jeg må give Eder fremtid og håb« (Jer. 29,11), han lader os på en egen måde komme på det stade og under den synsvinkel, at enhver af os får at se: *Jeg er genstand for Guds øje og tanke; jeg er genstand for hans nåde; jeg er den arme synder, som ses i Jesus*.

Med den erfaring som baggrund kan synderen sige som Sulamit: »Jeg er sort, dog yndig« (Højsangen 1,5), d.v.s. set fra *min side* er jeg en fordømt synder og en uren forbryder; men set fra *Guds side* er jeg yndig og velbehagelig, fordi jeg i Jesus ses, som om jeg aldrig havde syndet. Gud har behag i mig, selv om jeg er sort.

Første gang denne oplevelse gives os af Gud, får vi en underfuld fylde af indtryk strømmende ind over os. Vi synes bogstaveligt talt, det er, som faldt der skal fra vore øjne (Ap.G. 9,18; 2. Kor. 3,16). Vi er fulde af forundring over, hvor enkelt det hele er, og hvor mærkeligt det er, at vi ikke forstod det før. Vi fyldes af lyst til at fortælle andre om Jesus, så de kan opleve det samme. Vi fyldes af usvigelig vished om at være frelst og høre Gud til i Jesu retfærdighed og offer. Og vi synes næsten, at vi har fået et blik ind i himmelen, idet vi har lært at forstå, hvad Gud tænker om os. Vi har fattet dette, at det afgørende for tid og evighed *ikke ligger i, hvad vi tænker, men i hvad Gud tænker om os i sin søn Jesus*.

Men denne oplevelse medfører også, at vi får *vished om Ordet*.

Og det er ikke underligt.

Den bliver jo altid givet os i og med Ordet. Og den bliver aldrig, aldrig givet uden Ordet. Og da det således er *i og med Ordet*, at vi fik lov at se os selv fra et nyt stade, nemlig sådan som vi tog os

ud for Gud, idet vi var iført Jesus, så blev Ordet og Guds tanke fuldstændig et og det samme for os. Vi blev forvisset om Ordets, om Skriftens, om Jesu, apostlenes og profeternes *sandhed* som *Guds egen sandhed*. Ordet blev smeltet ind i og sammen med vore hjerter (Hebr. 4,2).

Selv om der nu er forskel på tro og vished, så må man ikke glemme, at tro og vished også er overmåde *ens*, ja, de kan ofte hos den mere prøvede kristne slet ikke skelnes fra hinanden.

Og ligheden er denne: Hverken troen eller visheden kan eksistere uden Ordet. En tro, som er uden Guds løfter, uden Jesu ord, person og værk, er ingen tro, men kun vrøvl og vås. Troen er der aldrig, aldrig uden det udvortes (historiske) ord. Sådan er det også med visheden. Er den der uden ord, så er det ingen vished, om den end er revnefærdig af »åndsfulde og »høje følelser«. En frelsesfryd, som ikke direkte og ligefremt grunder sig i det *udvortes ord*, det er en falsk frelsesfryd og en kødets fordærvelse. Alt det, man kalder tro, vished, åndsfulde o.s.v., er kun kødets værk og tom indbildning, hvis det ikke har sit grundlag og sin rod i *Guds ord*.

Til slut vil vi da prøve på ud fra Bibelen at forklare – så langt dette da overhovedet kan forklare – hvorledes Ordet og Andens vidnesbyrd begrunder og konstituerer frelsesvisheden. Det er ikke vor sag at tale alt for meget om de hede *følelser*. For de er en følge – til og med en højst sekundær følge – af visheden. Dem bør man ikke bekymre sig alt for meget om. (Framhald neste nr.)

Lov og Evangelium

Det er noken som spør kvar dei skal senda gåver til bladet. Kan då opplysa om at etter Margrete Skumsnes slutta som kasserar for bladet, blei kassen slegen saman med hovudkassen. Så nå kan gåver sendast til Sverre Bøhn, Norheimsund, slik de ser det under Lov og Evangelium på 3. sida her i bladet. Utgifter til trykking og porto har gått svært opp, så me er taknemleg for alle som vil hjelpa oss med det.

Redaktøren.

Sommerskule på Bakketun Folkehøgskule, Verdal, 29. juni - 3. juli 1983.

Talarar:: Reidar Linkjendal, Odd Dyrøy, Godtfred Nygård, Tore Nilsson (Sverige) og Lennart Karlsson (Sverige).
Leiar: Godtfred Nygård.

PROGRAM:

Onsdag 29. juni:

- Kl. 19.00 Samling og kveldsmat
» 20.00 Møte v/ G. Nygård

Torsdag 30. juni:

- Kl. 10.00 Bibeltime v/ L. Karlsson
Emne: Förlossning
» 11.30 Bibeltime v/ O. Dyrøy
Emne: Under lova — eller under nåden
» 17.00 Bibeltime v/ R. Linkjendal.
Emne: Rettferdiggjørelsen
» 20.00 Møte v/ T. Nilsson
Emne: Den heliga Ande

Fredag 1. juli:

- Kl. 10.00 Bibeltime v/ G. Nygård
Brødet frå Himmelen
» 11.30 Bibeltime v/ L. Karlsson
Emne: Förlåtelse
» 17.00 Bibeltime v/ O. Dyrøy
Emne: Vekst i kristenlivet
» 20.00 Møte v/ R. Linkjendal
Offer

Laurdag 2. juli:

- Kl. 10.00 Bibeltime v/ T. Nilsson
Emne: En helig almænnelig Kyrkja — de heligas Samfund
» 11.30 Bibeltime v/ R. Linkjendal
Emne: Våkn opp du som sover
» 17.00 Bibeltime v/ L. Karlsson
Emne: Förnyelse
» 20.00 Møte v/ O. Dyrøy

Søndag 3. juli:

- Kl. 10.00 Møte v/ T. Nilsson
Emne: Syndernas förlåtelse, Kroppens oppståndelse och eit evigt Liv.
Offer
» 11.30 Møte v/ R. Linkjendal
Emne: Se, han Kommer
» 13.00 Middag som avslutning på sommarskulen

Send innmelding innan 31.5.1983 til Godtfred Nygård, 5420 Rubbestadneset, tlf. 054-27435 — med namn og adresse og alder på dei som er under 15 år.

Pris for opphaldet:

Full pensjon med oppreidd seng kr. 155,— pr. døger.
Full pensjon utan oppreidd seng kr. 137,— pr. døger.
Under 15 år halv pris.
Under 6 år fritt.
Sei frå ved innmeldinga om De ønskjer oppreidd seng.
Pris for teltplass og campingvogn: kr. 35,— pr. døger.
Program vert sendt som stadfesting på at det er reservert plass.

Velkomen til sommarskulen!

Sommerskule på Lundheim folkehøgskule, Moi, i tida 13. - 17. juli 1983.

Talarar: Amund Lid, Reidar Linkjendal, Odd Dyrøy, Godtfred Nygård, Andreas Bø og Mikael Sandell (Finnland).

Leiarar: Frå styret.

PROGRAM:

Onsdag 13. juli:

Kl. 18.30 Samling og kveldsmat

- » 20.00 Møte v/ R. Linkjendal

Torsdag 14. juli:

Kl. 10.00 Årsmøte, formannen leier. Andakt v/ Karl Bø

- » 17.00 Bibeltime v/ M. Sandell.
Emne: Se på Jesus, tänk på Jesus (Hebr. 12)
- » 20.00 Møte ved O. Dyrøy

Fredag 15. juli:

Kl. 10.00 Bibeltime v/ Lid
Emne: Er eg ein kristen?

- » 11.30 Bibeltime v/ G. Nygård
Emne: Dei to paktene
- » 17.00 Misjonstime v/ A. Bø
- » 20.00 Møte v/ M. Sandell
Emne: Vi har icke kamp mot människor (Ef. 6)
Offer

Laurdag 16. juli

Kl. 10.00 Bibeltime v/ R. Linkjendal

- Emne: Rettferdigjørelsen
- » 11.30 Bibeltime v/ M. Sandell
Emne: Tro og Kärlek (Hebr. 11/ 1. Kor. 13)

Kl. 17.00 Bibeltime v/ A. Lid
Emne: Lever eg som ein kristen

- » 20.00 Møte v/ G. Nygård

Søndag 17. juli:

Kl. 10.00 Møte v/ M. Sandell
Emne: Den kristna gemen-
skapen (Johs. 17)

Offer

- » 11.30 Møte v/ O. Dyrøy
- » 13.00 Middag som avslutning på sommarskulen.

Send innmelding innan 15.6.1983 til Ragnar Opstad, Opstadveien 38, 4350 Nærbø, tlf. 04-433685 — med namn og adresse og alder på dei som er under 15 år.

Pris for opphaldet:

Full pensjon med oppreidd seng kr. 165,— pr. døger.

Full pensjon utan oppreidd seng kr. 145,— pr. døger.

Under 15 år halv pris.

Under 6 år fritt.

Sei frå ved innmeldinga om De ønskjer oppreidd seng.

Pris for teltplass og campingvogn: kr. 35,— pr. døger.

Program vert sendt som stadfesting på at det er reservert plass.

Velkomen til sommarskulen!